

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

„ТЕМПЕРИ ЛОДЖИСТИКС“ ЕООД (“Дружеството“) е, създадено през 2020 г. Дружеството е вписано в търговския регистър към Агенцията по вписванията с ЕИК 206032947 Капиталът на „ТЕМПЕРИ ЛОДЖИСТИКС“ ЕООД е 51 хил.лв. (петдесет и една хил.) лева, разпределен в 100 броя дружествени дяла, с номинална стойност 510.00 лева всеки. Едноличен собственик на капитала на Дружеството е БОРИС ЛЕВИТ, гражданин на държавата ИЗРАЕЛ.

1.1. Собственост и управление

ТЕМПЕРИ ЛОДЖИСТИКС“ ЕООД е учредено в България, със седалище и адрес на управление: гр. Варна, бул. „Съединение“ № 4 ап.36 през 2020.г. На 25.03.2021 е извършена смяна в собствеността на дяловете на същото и то е придобито изцяло от БОРИС ЛЕВИТ, гражданин на ИЗРАЕЛ.

Настоящият адрес на дружеството е гр.Варна ул. „Сливница“ № 166А, ет. 6, ап. офис 45 телефон +359887513667, електронен адрес: TemperiLogistics.BG@gmail.com, електронна страница в интернет: <https://temperi-logistics.com/>

Дружеството се представлява и управлява от управителя ЛИЛИЯ ЕДМОН СЕРОПЯН

Средно – списъчният брой на персонала в дружеството за 2022 г. е 3 работници и служители (2021 г.: 2).

1.2. Предмет на дейност

Дружеството е с регистриран предмет на дейност: дейности по експедиране на стоки и товари, спедиция, товаро – разтоварна дейност, консултантски услуги; инженерни дейности и технически консултации; търговия; търговски консултации в сферата на търговското управление; търговия с твърди, течни и газообразни горива и подобни продукти и други

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на Дружеството, за периода 2019 – 2022 г. са представени в таблицата подолу:

Показател	2019	2020	2021	2022
БВП в млн. лева	120 396	120 553	139 012	117 954*
Реален растеж на БВП	4.0 %	- 4.0 %	7.6 %	2.9 %**
Инфляция в края на годината (ХИПЦ)	3.1 %	0.0 %	6.6 %	14.3 %***
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.76	1.61	1.73	1.87
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.74	1.59	1.73	1.83
Основен лихвен процент в края на годината	0.00	0.00	0.00	1.30
Безработица (в края на годината)	5.9 %	6.7 %	4.8 %	4.7 %
Кредитен рейтинг на Р България по Standard&Poors (дългосрочен)	BBB	BBB	BBB	BBB
Кредитен рейтинг на Р България по Moody's (дългосрочен)	Baa2	Baa1	Baa1	Baa1
Кредитен рейтинг на Р България по Fitch (дългосрочен)	BBB	BBB	BBB	BBB

„ТЕМПЕРИ ЛОДЖИСТИКС“ ЕООД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

* Предварителни данни на БНБ към 30 септември 2022 г.

** Предварителни данни на БНБ към 23 януари 2023 г. за Q3 2022 г. спрямо Q3 2021 г.

*** Данни на НСИ към 31 декември 2022 г.

1.4. Макроикономическа обстановка

Дружеството осъществява своята дейност в условията на нарастваща инфлация. Ръководството успява да запази добро финансово състояние на Дружеството, като индексира приходите и разходите си в разумни граници. Пряк ефект от променената макроикономическа среда е повишението на:

- разходи за основни материали за производство – поради повишаването на цените на материалите и субстанциите;

- разходите за топлоенергия и електроенергия – поради значителното повишаването на цените през периода;

- дисконтовата норма, с която Дружеството тества за обезценка своите инвестиции и други нетекущи активи.

Дружеството поддържа стабилна капиталова база и коефициент на задължнялост. През отчетния период не се наблюдава увеличение на разходите за лихви по получени заеми.

1.5. Война в Украйна – влияние и ефекти

На 21.02.2022 г. с указ на президента на Руската Федерация, бяха признати като самостоятелни държави Донецката Народна република и Луганската народна република. На 24.02.2022 Министерството на от branata на Руската Федерация обяви „специална военна операция“ на територията на Република Украйна. Военните действия оилучиха широко международно осъаждане и множество държави наложиха санкции върху активи и операции, притежавани от РФ или извършвани от нея или нейни граждани. Настъпи бежанска и хуманитарна криза и множество украински граждани намериха убежище в съседни страни. Заради военните действия САЩ и ЕС наложиха множество пакети санкции на РФ. Тези мерки имаха за цел да наложат икономическа и политическа тежест. Икономическите санкции включват ограничаване на достъпа на РФ до първичните и вторичните капиталови пазари на ЕС, забрана за износ на стоки с двойна употреба, ограничаване на достъпа на система SWIFT и други. Цените на горивата и природния газ рязко се повишиха, а търговците се подготвят за прекъсвания на доставките от Русия и Украйна. Съществуват и притеснения, че отстраняването на големите руски банки от системата за разплащане SWIFT може да затрудни сделките за покупка на руски газ, въглища и петрол. Правителството на РФ постави и изискване за извършване на плащания в рубли по операциите за покупка на сировини – включително руски газ, нефт и въглища.

Тези събития се очаква да окажат съществен, пряк ефект върху дейността на „Темпери Лоджистикс“ ЕООД, тъй като военните действия обхващат големите въглищни басейни на Украйна. Деветдесет процента от запасите от въглища в Украйна се намират в Донецкото въглищно поле, а остатъка от запасите от въглища в Украйна се намират северозападното - Ловоско-Волинско въглищно поле и Днепърското въглищно поле – намиращо се в централна Украйна. Това в комбинация с очакваната за наличие на трудности с плащанията към спедиторски компании със седалища в РФ ще ограничи възможностите за транспортиране на въглища от страни от постсоветското пространство като Казахстан през територията на РФ, а това неминуемо ще оказва влияние обемите търгувани количества въглища от „ТЕМПЕРИ ЛОДЖИСТИКС“ ЕООД до отмяната на санкциите наложени от ЕС и САЩ.

Въпреки потенциалните негативни икономически ефекти от войната и вероятността тя да прерастне в дълъг и продължителен конфликт, Дружеството разполага с достатъчно текущи активи и финансиране, за да продължи съществуването си като действащо предприятие.

1.6. Въпроси, свързани с климата

Дружеството възприема опазването на околната среда и намаляването на скоростта на настъпване на климатичните промени като част от своята корпоративна политика за социална отговорност и развива своята дейност, съобразявайки се с изискванията за опазване на околната среда. Дружеството прилага мерки за: разделно събиране на отпадъците, минимизиране, оползотворяване и рециклиране на производствените и битовите отпадъци; осигуряване подходящо обучение на персонала по въпроси, свързани с опазване на околната среда и предотвратяване на замърсяването. Дружеството инвестира активно във възобновяеми източници на електричество за собствено потребление.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният годишен финансов отчет на ТЕМПЕРИ ЛОДГИСТИКС ЕООД е изгoten в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2022 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и resp. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2022 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

- х Промени в МСФО 3 Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). Тези промени актуализират МСФО 3, като заменят препратка към стара версия на Концептуалната рамка за финансово отчитане с последната й актуална версия от 2018 г. Те добавят и изключение от принципа на признаване за пасиви и условни задължения, които попадат в обхвата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи и КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси, както и се прави изрично уточнение, че условните активи не се признават към датата на придобиването. Промените се прилагат перспективно. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените не оказват влияние върху счетоводната

политика и върху стойностите, представянето и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

- ✗ *Промени в МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).* Тези промени забраняват на предприятията да приспадат от разходите си за „тестване дали активът функционира правилно“, които са част от преките разходи, отнасящи се до довеждането на актива до местоположението и състоянието, необходимо за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството, нетни приходи от продажби на произведените артикули по време на самото довеждане на актива до това местоположение и състояние. Вместо това предприятието признава тези приходи от продажба за такива артикули и съответните разходи, свързани с тях, в печалбата и загубата за периода съгласно правилата на другите приложими стандарти. Промените уточняват, че тестването дали активът функционира правилно, всъщност представлява оценка дали техническия и физическият статус и демонстрирани възможности за работа на актива са такива, че той да е в състояние да се използва по предназначение при производство, доставка на стоки или услуги, отдаване под наем или за административни цели. Допълнително, предприятията трябва да оповестяват отделно сумите на приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието. Промените се прилагат ретроспективно, но само за имоти, машини и съоръжения, които са доведени до местоположението и състоянието, необходими за тяхната експлоатация на или след началото на най-ранния период, представен във финансовия отчет, когато предприятието за първи път прилага изменението. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените не оказват влияние върху счетоводната политика и върху стойностите, представянето и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.
- ✗ *Промени в МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).* Промените специално изясняват, че разходите за изпълнението на задълженията по обременяващ договор са разходите, които са пряко свързани с него, включващи: а) пряк разход на труд и пряк разход на материали; и б) допълнителни разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договора по пътя на разпределението - например разпределение на разходи за амортизация на имоти, машини и съоръжения, използвани за изпълнение на този договор. Не се включват административни и други общи разходи, освен ако те не са изрично фактурирани към контрагента по договор. Промените нанасят и дребна корекция в уточненията за признаването на разходите за обезценка на активи, преди да се създаде отделна провизия за обременяващ договор, като подчертават, че това са активи, използвани в изпълнение на договора, а не активи предназначени за договора, каквото е изискването до влизане в сила на промяната. Промените се прилагат за изменения по договори, за които предприятието все още не е изпълнило всички свои задължения към началото на годишния период, през който за първи път ги прилага. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените не оказват влияние върху счетоводната политика и върху стойностите, представянето и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

- x Годишни подобрения в МСФО 2018-2020 в МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане, МСФО 9 Финансови инструменти, Илюстративен пример 13 към МСФО 16 Лизинг и МСС 41 Земеделие (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени в следните стандарти: а) в МСФО 1 е предоставено облекчение по отношение на дъщерно предприятие, прилагащо за първи път МСФО на по-късна дата от предприятието майка. То оценява в своите индивидуални финансови отчети активите и пасивите по балансовите стойности, които биха били включени в консолидираните финансови отчети на предприятието-майка, по които предприятието майка е придобило дъщерното предприятие. То може в своите финансови отчети да оцени кумулативната разлика от превалутиране за всички дейности в чужбина по балансовата стойност, която би била включена в консолидирания финансов отчет на компанията-майка, на базата на датата на преминаването към МСФО на предприятието-майка, ако не са извършени никакви корекции за целите на процедурите на консолидация и заради ефектите на бизнес комбинацията. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1. Предприятието прилага това изменение за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022. По-ранното прилагане е разрешено.; б) в МСФО 9 е направено уточнение във връзка с таксите, които се включват в “10 процентния тест” за определяне дали при изменение на даден финансов пасив условията на новия или измененияния финансов пасив се различават значително от тези на първоначално признатия. Според промените при определянето на тези такси, предприятието включва само тези, платени или получени между заемополучател и заемодател, включително такси, платени или получени от заемополучателя и заемодателя от името на другия. Предприятието прилага промените към финансовите пасиви, които се изменят в началото или след началото на годишния отчетен период, в който предприятието първоначално ги прилага; в) в илюстративен пример 13 към МСФО 16 е премахнато илюстративното отчитане на възстановени от лизингодателя разходи за подобреие на лизингов имот с цел елиминиране на всякакво объркване относно третиране на стимулите по лизинг. Тъй като изменението се отнася за илюстративен пример, който придружава стандарта, а не е част от него, не е посочена дата на влизане в сила; г) в МСС 41 е премахнато изискването предприятиета да изключват паричните потоци за плащане на данъци при определянето на справедливата стойност на биологичните активи и земеделската продукция. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените не оказват влияние върху счетоводната политика и върху стойностите, представянето и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

За посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2022 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството:

- x Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика 2 (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приет от ЕК). Промените: а) налагат оповестяване на съществена информация за счетоводните политики вместо на значимите счетоводни политики. б) обясняват как предприятията могат да идентифицират съществена информацията

относно счетоводните политики и да дават примери кога информация за счетоводните политики е вероятно да бъде съществена; в) поясняват, че информацията за счетоводните политики може да бъде съществена, поради своята същност, дори и когато съответните суми са несъществени; г) поясняват, че информацията за счетоводните политики е съществена, ако е необходима на потребителите на финансовите отчети на предприятието за разбирането на друга съществена информация във финансовите отчети; и д) поясняват, че ако предприятието оповестява несъществена информация за счетоводните политики, това не следва да води до прикриване на съществена информация за счетоводните политики. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не биха оказали съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

- ✗ *Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., не приети от ЕК).* Тези промени са насочени към критериите на класифицирането на задълженията като текущи и нетекущи. Според тях предприятието класифицира задълженията си като текущи или нетекущи в зависимост от правата, които съществуват в края на отчетния период и не се влияе от вероятността дали то ще упражни правото си да отложи уреждането на задълженията. Промените уточняват, че под „уреждане“ на задължения се има предвид прехвърлянето на трета страна на парични средства, инструменти на собствения капитал, други активи или услуги. Класификацията не се отнася за деривативите в конвертируеми пасиви, които сами по себе си са инструменти на собствения капитал. Промените се прилагат ретроспективно. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не биха оказали съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.
- ✗ *Промени в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приети от ЕК).* Промените са насочени основно към приблизителните оценки и са свързани с: а) „девиницията за промени в приблизителните оценки“ е заменена с „девиниция за приблизителните оценки“. Според новата дефиниция приблизителните оценки са стойности във финансовите отчети, които са обект на несигурност по отношение на оценяването им; б) предприятието разработва приблизителни оценки, ако счетоводните политики изискват позиции във финансовите отчети да бъдат оценени по начин, който включва несигурност по отношение на оценяването им; в) да бъдат оценени по начин, който включва несигурност по отношение на оценяването им; г) промяна в приблизителна оценка може да има отражение върху печалбата или загубата за текущия период или върху печалбата и загубата за текущия период и бъдещи периоди. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не биха оказали съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

- х *МСС 12 Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приет от ЕК).* Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода – Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична транзакция. Измененията ограничават обхвата на освобождаване от признаване на отсрочени данъчни пасиви, вследствие на което то не се прилага за транзакции, при които при първоначално признаване, възникват равни по размер облагаеми и подлежащи на приспадане временни разлики. Такива транзакции са признаването на актив “право на ползване” и задължения по лизинг от лизингополучателите на датата на стартиране на лизинга, както и при начисляване на задължения за демонтаж, преместване и възстановяване, включени в себестойността на съответния актив. С влизане в сила на измененията предприятията следва да признаят всеки отсрочен данъчен актив (до степента, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики) и отсрочен данъчен пасиви (за всички облагаеми временни разлики) съобразно критериите на МСС 12 за сделки, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции на или след началото на най-ранния представен във финансовия отчет сравнителен период. Предприятията признават кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното сaldo на неразпределената печалба или друг компонент на собствения капитал, ако е подходящо към тази дата. Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., по-ранно приложение е разрешено. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не биха оказали съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.
- х *МСФО 10 (променен) – Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно продажби или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия (с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СМСС).* Тези промени са насочени към решаването на счетоводното третиране на продажбите или апорти на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи дали продаваните активи или апортирани немонетарни активи, съставляват или не по същество „бизнес“ по смисъла на МСФО 3. Ако тези активи като съвкупност не отговарят на определението за „бизнес“ инвеститорът признава печалба или загуба до процента, съответстващ на дела на другите несвързани инвеститори в асоциираното или съвместното предприятие. В случаите когато се продават активи или се апортират немонетарни активи, които като съвкупност са „бизнес“, инвеститорът признава изцяло печалбата или загубата от транзакцията. Тези промени ще се прилагат перспективно. СМСС отложи началната дата на приложение на тези промени за неопределено време. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не биха оказали съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.
- х *Промени в МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., не са приети от ЕК).* Изменението изисква след началната дата на лизинга (датата на предоставяне на основния актив) продавачът лизингополучател да определи „лизингови плащания“ и

„ревизирани лизингови плащания“ по начин, по който да не признае печалба или загуба, която се отнася до правото на ползване, задържано от него. Промените не се отнасят за признаване на печалби и загуби във връзка с частично или пълно прекратяване на лизинговия договор. Промените се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не биха оказали съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

- ✗ *Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети, нетекущи задължения, обвързани с ограничителни условия (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., не са приети от ЕК).* Тези промени уточняват, че само ограничителни условия, които предприятието е длъжно да спазва на или преди края на отчетния период засягат правото на предприятието да отложи уреждането на съответните задължения за най-малко дванадесет месеца след отчетната дата и съответно само те следва да се вземат предвид при оценката на класификацията на задълженията като текущи или нетекущи. Тези споразумения влияят върху това дали правото съществува в края на отчетния период, дори ако спазването на условията се оценява след него (например ограничително условие, базирано на финансовото състояние на предприятието към края на отчетния период, но оценено след неговия край). Ограничителни условия, които се изчисляват на база на финансовото състояние на предприятието след края на отчетния период (например на база на финансовото състояние на предприятието шест месеца след отчетната дата) не следва да се вземат предвид при определяне на класификацията на задълженията и правото на тяхното отлагане. Въпреки това предприятията следва да оповестят информация за ограничителните условия, обхващащи наблюдаем период в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период с цел оценка на риска от това дали задълженията биха станали изискуеми. Промените се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено, но едновременно с прилагането на промените в МСС 1 Представяне на финансови отчети относно класифицирането на задълженията като текущи и нетекущи. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не биха оказали съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

Индивидуалният финансов отчет на дружеството е изгoten на база историческата цена с изключение на машините и оборудването, които са оценени на база преоценена resp. справедлива стойност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в индивидуалния финансов отчет и приложението към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни

от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за индивидуалния финансов отчет, са оповестени в Приложение № 2.32.

2.2. Сравнителни данни

Дружеството представя обичайно сравнителна информация в своя индивидуален финансов отчет за една предходна година. Настоящият отчет е изгoten за пръв път в съответствие с МСФО и МСС и в отчета за финансовото състояние е представена информация и за 2020 година

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.3. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционална и отчетна валута на представяне на индивидуалния финансов отчет на дружеството е българският лев. От 1.07.1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1 : DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третират като “други доходи/(загуби) от дейността” (в печалбата или загубата за годината) и се представят нетно.

2.4. Приходи

Приходи по договори с клиенти

Обичайните приходи на дружеството са от дейностите оповестени в Приложение № 3.1.

2.4.1. Признаване на приходи по договори с клиенти

Приходите в дружеството се признават, когато контролът върху обещаните в *договора с клиента* стоки и/или услуги се прехвърли на клиента. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез прехвърляне на обещаните стоки и/или извършване на обещани услуги.

Оценка на договор с клиент

Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той: а) има търговска същност и мотив, б) страните са го одобрили (устно, писмено или на база „установена и общопризната стопанска практика“) и са се ангажирали да го изпълнят, в) правата на всяка страна могат да бъдат идентифицирани и г) условията за плащане могат да бъдат идентифицирани, и д) съществува вероятност възнаграждението, на което дружеството има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено. При оценка на събирамостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на дружеството, обезпечения и възможности за удовлетворяване.

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка всеки отчетен период. Получените възнаграждения по такъв договор се признават като задължение (*пасив по договор*) в отчета за финансовото състояние, докато: а) всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени; б) дружеството изпълни задълженията си за изпълнение и е получило цялото или почти цялото възнаграждение (което не подлежи на възстановяване); и/или в) когато договорът е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти дружеството прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и resp. дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко *отделно задължение за изпълнение* на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Когато при изпълнение на задълженията за изпълнение участва друга (трета) страна, дружеството определя дали действа в качеството на принципал или агент като оценява естеството на обещанието си към клиента – да предостави самостоятелно определените стоки или услуги (принципал) или да се уреди друга страна да ги предоставя (агент). Дружеството е принципал и признава приход като брутната сума на възнаграждението, ако контролира обещаните стоки и/или услуги преди да ги прехвърли към клиента. Ако, обаче, дружеството не получава контрол върху обещаните стоки и/или услуги и неговото задължение е единствено да организира трета страна да предостави тези стоки и/или услуги, то дружеството е агент и признава приходите от сделката в размер на нетната сума, която задържа за предоставените като агент услуги.

2.4.2. Измерване/(оценяване) на приходите по договори с клиенти

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики, вкл. влиянието на променливи възнаграждения, наличието на съществен финансов компонент, непарични възнаграждения и възнаграждения, дължими на клиента (ако има такива). При договори с повече от едно задължение за възнаграждения, дължими на клиента (ако има такива).

изпълнение цената на сделката се разпределя към всяко задължение за изпълнение на база индивидуалните продажни цени на всяка стока и/или услуга, определени по един от допустимите в МСФО 15 методи, като приоритет се дава на метода на „наблюдаемите продажни цени“.

Промяната в обхвата или цената (или и в двете) на договора се отчита като отделен договор и/или като част от съществуващия договор в зависимост от това дали промяната е свързана с добавяне на стоки и/или услуги, които са разграничими, и от определената за тях цена. В зависимост от това: а) модификацията се отчита като отделен договор, ако обхвата на договора се разширява поради добавянето на стоки и/или услуги, които са разграничими, и промяната в договорната цена отразява индивидуалните продажни цени на добавените стоки и/или услуги; б) модификацията се отчита като прекратяване на съществуващия договор и сключване на нов договор (прилагане в бъдещето), ако оставащите стоки и/или услуги са разграничими от прехвърлените преди модификацията, но промяната в договорната цена не отразява индивидуалните продажни цени на добавените стоки и/или услуги; в) модификацията се отчита като част от съществуващия договор (кумулативно коригиране), ако оставащите стоки и/или услуги не са разграничими от прехвърлените преди модификацията и следователно са част от едно задължение за изпълнение, което е уредено частично.

2.4.3. Задължения за изпълнение по договори с клиенти

Продажби на стоки

Продажбите на едро на стоки са в страната и чужбина, както по спецификация (технология) на дружеството, така и по спецификация (технология) на клиента. Като цяло дружеството е достигнало до заключение, че действа като принципал при договореностите си с клиентите, освен ако изрично не е оповестено друго за определени транзакции, тъй като обичайно дружеството контролира стоките и/или услугите преди да ги прехвърли към клиента.

Продажби на стоки по спецификация на дружеството

При продажба на стоки по спецификация на дружеството контролът се прехвърля към клиента в точно определен времеви момент.

При продажби в страната това обичайно става с предаването на стоките и физическото владеене върху нея на клиента, когато клиентът може да се разпорежда със стоките, като управлява употребата им и получава по същество всички останали ползи.

При продажби в чужбина преценката за момента, в който клиентът получава контрол върху стоките се прави на базата на договорените условия на продажба по ИНКОТЕРМС.

Продажби на стоки по спецификация на клиента

За стоките, придобити по спецификация на клиента, дружеството има законово и договорно ограничение за пренасочване за друга употреба (продажба на друга страна) и тя няма алтернативна употреба. Начинът за прехвърляне на контрола в тези случаи се определя конкретно за всеки договор с клиент (на ниво индивидуален договор). За целта се определя дали дружеството има право да получи плащане за извършената до момента работа, която най-малко да го компенсира за направените разходи плюс разумен марж, в случай, че договорът бъде прекратен поради причини, различни от неизпълнение от страна на дружеството (юридически упражняемо право на плащане).

В случай, че за конкретния договор дружеството има юридически упражняемо право на плащане, приходите се признават *в течение на времето*, като за измерване на напредъка по договора (етапа на завършеност) се използва *метод, отчитащ постигнатите резултати*. Този метод е определен като най-

подходящ за измерване на напредъка, тъй като постигнатите резултати най-добре описват дейността на дружеството към пълно удовлетворяване на задължението за изпълнение. Напредъкът се измерва *на базата на закупените единици спрямо общо поръчаните от клиента*. Оценките за приходите, разходите и/или степента на напредък към пълно удовлетворяване на задълженията се преразглежда в края на всеки отчетен период, вкл. при промяна на обстоятелствата и/или настъпване на нови такива.

Всяко последващо увеличение или намаление на очакваните приходи и/или разходи се отразява в печалбата или загубата в периода, в който обстоятелствата, довели до преразглеждането, станат известни на ръководството.

Ако дружеството няма юридически упражняемо право на плащане, приходите се признават *в точно определен времеви момент*, когато контролът върху продадената стока се прехвърли към клиента: с предаването на стоките и физическото владеене върху нея на клиента (при продажби в страната) и съгласно условия на продажба по ИНКОТЕРМС (при продажби в чужбина).

Транспорт на продадените стоки

Обичайно при продажба в чужбина дружеството има ангажимент да транспортира стоката до уговорено местоназначение, като транспортът се организира от дружеството, а стойността на транспорта се включва (калкулира) в продажната цена. В зависимост от договорените с клиента условия услугата по транспорт може да се изпълнява и след като контролът върху продадената стока е прехвърлен на клиента. До момента на прехвърляне на контрола върху стоката продажбата на същата и услугата по транспорт се отчитат като *едно задължение за изпълнение*, тъй като са част от една интегрирана услуга.

Услугата по транспорт след прехвърляне на контрола върху стоката се отчита като *отделно задължение за изпълнение*, тъй като транспортът може да се извърши от друг доставчик (т.е. клиента може да се възползва от продадената стока с други лесно достъпни ресурси) и услугата по транспорт не модифицира и не видоизменя по никакъв начин продадената стока. В този случай, възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (цената на сделката), се разпределя между отделните задължения за изпълнение на база индивидуалните им продажни цени. Индивидуалната продажна цена на продадената стока се определя съгласно действащата към датата на сделката ценова листа, а за услугата по транспорт индивидуалната продажна цена се определя приблизително като се използва метода разходи плюс марж.

За извършване на услугата по транспорт се използват транспортни фирми - подизпълнители. Дружеството е определило, че контролира конкретните услуги, преди те да бъдат предоставени на клиента и следователно действа в качеството си на принципал, тъй като: а) то носи основната отговорност, че услугите са извършени и са приемливи за клиента (т.е. дружеството носи отговорност за изпълнението на обещанието в договора, независимо дали самото дружество извършва услугите или ангажира доставчик на услуги - трета страна, която да ги извърши; и б) то договаря цената на услугите самостоятелно и без намеса от страна на клиента.

Приходите от продажба на транспортна услуга се признават *в течение на времето*, тъй като не е необходимо извършената до момента работа да се преповтори, ако друга страна трябва да извърши оставащата част от работата и следователно клиента получава и консумира ползите едновременно с изпълнение на услугата. За измерване на напредъка по договора (етапа на завършеност) се използва *метод, свързан с вложените ресурси*. Този метод е определен като най-подходящ за измерване на напредъка, тъй като най-добре описва дейността на дружеството по прехвърляне на контрола и удовлетворяване на задълженията и съответно най-точно отразява нивото на изпълнение на задълженията, доколкото между усилията на дружеството (направените разходи) и прехвърлянето на услугата към

клиента съществува пряка връзка. Напредъкът се измерва на базата на направените разходи спрямо общо планираните разходи за изпълнение на договора.

Цена на сделката и условия за плащане

Продажните цени са фиксираны по обща или клиентска ценова листа и са определени индивидуално за всяка конкретна стока. Обичайният кредитен период е от 30 до 270 дни. В определени случаи дружеството събира краткосрочни аванси от клиенти, които нямат съществен компонент на финансиране. Събранные авансово плащания от клиента се представят в отчета за финансовото състояние като пасиви по договори с клиенти.

Променливо възнаграждение

Променливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в размер на признатите кумулативно приходи. Формите на променливо възнаграждение, приложими за дружеството включват:

- ***Отстъпки за обем***: Ретроспективни търговски отстъпки, които се предоставят на клиента за достигане на предварително определен месечен, тримесечен и/или годишен оборот, определени като единен праг и/или като прогресираща бонус схема. При оценка на променливото възнаграждение, дружеството определя какъв е очаквания от клиента оборот като използва метода на най-вероятна стойност. Предоставените отстъпки се компенсират срещу дължимите от клиента суми.
- ***Ценова защита***: За продажбите на българския пазар дружеството няма ангажимент, в случай на намаляване на цените, да компенсира купувача и/или негови клиенти за закупената на по-висока цена от дружеството стоки, която не е продадена на крайни клиенти.
- ***Компенсация за скрити дефекти*** Клиентът може да предявява реклами за скрити дефекти (реклами за качество) през целия срок на годност на продадените стоки, който може да варира от една до пет години. Предявените реклами за качество се уреждат чрез предоставяне на нова годна стока или чрез възстановяване на заплатената от клиента сума. При определяне на дължимите към края на отчетния период компенсации за скрити дефекти се взема предвид въведената от дружеството система за гарантиране качеството на производството и натрупания опит.
- ***Неустойки, дължими на клиента*** При неточно изпълнение на задълженията по договор отстрани на дружеството, обично във връзка с неспазване на договорения срок за доставка. Те се включват в намаление на цената на сделката, само ако плащането им е твърде вероятно. Опитът на дружеството показва, че исторически договорените срокове се спазват и дружеството не е начислявало задължения за плащане на неустойки.
- ***Неустойки, дължими от клиента*** Променливо възнаграждение под формата на неустойки поради забавено плащане от страна на клиента. Получаването на тези възнаграждения зависи от действията на клиента и е извън контрола на дружеството. Те се включват като част от цената на сделката, само когато несигурността за получаването им е разрешена. Включването на неустойките (дължими от и на клиента) като част от цената на сделката се преценява за всеки отделен договор и подлежи на преразглеждане в края на всеки отчетен период.

Очакваното променливо възнаграждение под формата на различни отстъпки, неустойки и компенсации се определя и оценява на база натрупания исторически търговски опит с клиентите и се признава като корекция за целите на цената по сделката и съответно на приходите (като компонент „увеличение“ или „намаление“) само до степента, до която е много вероятно, че няма да настъпи съществена обратна промяна в размера на кумулативно признатите приходи, включително поради наличието на ограничения за оценка. Всички последващи промени в размера на променливото възнаграждение се признават като корекция на приходите (като увеличение или

намаление) към датата на промяната и/или разрешаване на несигурността. В края на всеки отчетен период дружеството актуализира цена на сделките, в т.ч. дали приблизителната оценка съдържа ограничения, така че да представи вярно съществуващите и настъпилите през отчетния период обстоятелства. При оценка на променливото възнаграждение, дружеството използва метода на най-вероятната стойност. Начислените, но неуредени към края на отчетния период отстъпки, за които клиента все още няма безусловно право на получаване, се представляват като задължение за възстановяване в отчета за финансовото състояние.

2.4.4. Разходи по договори с клиенти

Като разходи по договори с клиенти дружеството третира:

- допълнителните и пряко обвързани разходи, които то поема при сключване на договор с клиент и които не биха възникнали ако договорът не беше сключен и очаква тези разходи да бъдат възстановени за период по-дълъг от дванадесет месеца (*разходи за получаване на договор с клиент*) и
- разходите, които то поема при изпълнение на договор с клиент и които са пряко свързани с конкретния договор, спомагат за генерирането на ресурси за използване при самото изпълнение на договора и се очаква да бъдат възстановени за период по-дълъг от дванадесет месеца (*разходи за изпълнението на такива договори*).

В обичайната си дейност дружеството не поема директни и специфично направени разходи за получаване на договори с клиенти и разходи за изпълнение на такива договори, които не биха възникнали, ако съответните договори не бяха сключени.

2.4.5. Салда по договори с клиенти

Търговски вземания и активи по договори

Активът по договор е правото на дружеството да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите дружеството изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно. Правото на възнаграждение се счита за безусловно, ако единственото условие за това, плащането на възнаграждението да стане дължимо, е изтичането на определен период от време.

Пасиви по договори

Като пасив по договор дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите по договор се представят към другите вземания и задължения в отчета за финансовото състояние. Те се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или участват в обичайния оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи. Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлагат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 *Финансови инструменти*.

2.4.6. Задължения за възстановяване по договори с клиенти

Задължението за възстановяване включват задължението на дружеството да възстанови част или цялото получено (или подлежащо на получаване) от клиента възнаграждение по договори с условия за право на връщане - за очакваните ретроспективни отстъпки за обем и/или компенсации за качество. Първоначално задължението за възстановяване се оценява в размер на сумата, на която дружеството не очаква да има право и която дружеството очаква да върне на клиента. В края на всеки отчетен период дружеството актуализира оценката на задълженията за възстановяване, съответно на цената на сделката и на признатите приходи.

Задълженията за възстановяване по договори с клиенти се представят към „други текущи задължения“ в отчета за финансово състояние.

Други приходи

Другите приходи включват реализираните приходи от предоставени инвестиционни имоти и дълготрайни материални активи на оперативен лизинг. Те се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към позиция/статия “приходи”

2.5. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степента, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно МСФО.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Загубите, възникнали в резултат на преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред “други доходи/(загуби) от дейността”.

Загубите, възникнали в резултат на преоценка на земеделска продукция (жълта акация) при първоначално признаване до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред “други доходи/(загуби) от дейността”.

2.6. Финансови приходи

Финансовите приходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, приходи от лихви по вземания по специални договори, приходи от лихви по вземания по договори за цесия, дивиденти от капиталови инвестиции, нетна печалба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, приходи от предоставени поръчителства, приходи от операции по уреждане на дълг, печалба от преоценка до справедлива стойност на дългосрочни капиталови инвестиции, които са част от поетапно придобиване на дъщерно дружество.

Приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната балансова стойност на финансовите активи, с изключение на финансовите активи, които са кредитно обезценени (Етап 3), за които приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху тяхната амортизирана стойност (т.е. брутната балансова стойност, коригирана с провизията за загуби).

Финансовите приходи се представят отделно от финансовите разходи на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.7. Финансови разходи

Финансовите разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се посочват отделно от финансовите приходи и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, разходи за лихви по лизингови договори, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, обезценки на такси по предоставени поръчителства, провизии по договори за финансови гаранции и обезценки на предоставени търговски заеми.

Финансовите разходи се представят отделно от финансовите приходи на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)

2.8. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването са представени по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване дълготрайните материални активи се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за квалифицирани активи и др.

При придобиване на дълготрайни материални активи при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Дружеството е определило стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на дълготрайните материални активи е модела на преоценената стойност по МСС 16 – преоценена стойност, намалена с последващи начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преоценка на машините и оборудването е прието да се извършва от лицензираните оценители обичайно на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва по-често.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се

капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройство.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята (с изключение на земя с право на ползване) не се амортизира.

Полезните живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално о старяване

Срокът на ползване по групи активи е както следва:

- х за сгради – от 20 г. до 70 г.;
- х за съоръжения и предавателни устройства – от 5 г. до 30 г.;
- х за машини и оборудване – от 6 г. до 35 г.;
- х за компютри и мобилни устройства – от 2 г. до 5 г.;
- х за сървъри и системи – от 4 г. до 18 г.;

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката е за сметка на този резерв и се представя в отчета за всеобхватния доход (към статиите на другите компоненти на всеобхватния доход), освен ако тя не надхвърля неговия размер (на резерва), и надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат, към датата на прекърсяване на контрола към получателя на актива. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на „имоти, машини и оборудване“ се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива

към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Частта от компонента “проеоценъчен резерв”, относяща се за продадения актив, се прехвърля директно към компонента “неразпределена печалба” в отчета за промените в собствения капитал.

2.9. Нематериални активи

Други нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи.

Срокът на ползване по групи активи е както следва:

- за програмни продукти – от 2 г. до 12 г.;

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат към датата на прехвърляне на контрола към получателя на актива. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.10. Други дългосрочни капиталови инвестиции

Другите дългосрочни капиталови инвестиции представляват недеривативни финансови активи, под формата на акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие), държани с дългосрочна перспектива.

Първоначално оценяване

Първоначално капиталовите инвестиции се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията (финансовият актив).

Всички покупки и продажби на капиталови инвестиции се признават на “датата на търгуване” на сделката, т.е. датата, на която дружеството се ангажира да закупи или продаде актива.

Последващо оценяване

Притежаваните от дружеството капиталови инвестиции се оценяват последващо по справедлива стойност, установена със съдействието на независим лицензиран оценител.

Ефектите от последващата преоценка до справедлива стойност се представят в отделен компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и респ. в резерв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Тези ефекти се прехвърлят в неразпределената печалба при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция.

Приходи от дивиденти

Приходите от дивиденти, свързани с дългосрочните капиталови инвестиции, представляващи акции в други дружества (неконтролиращо участие), се признават като текущи приходи и представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината за годината) към статията „финансови приходи“.

При отписването на акции поради продажба се използва методът на средно-претеглена цена, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

2.11. Материални запаси

Материалните запаси са оценени във финансовия отчет както следва:

- х суровини, материали и стоки - по по-ниската от: доставната цена на придобиване(себестойност) и нетната реализуема стойност;

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт от материалните запаси в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- х суровини, материали и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид;
- х готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство – всички необходими производствени разходи, които формират производствената себестойност, като в нея се включват преките разходи за материали и труд и приспадаща се част от общопроизводствените разходи (променливи и постоянни), с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси. Включването на условно постоянните общопроизводствени разходи в производствената себестойност на произвежданата готова продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство се извършва на базата на нормален капацитет, определен на база обичаен средно поддържан обем, потвърждаван с плана по производството. Избраната база за разпределението им на ниво отделни продукти е нормата на човеко часовете на пряко заетия персонал в производството на конкретния продукт.

Дружеството прилага като текуща оценка „стандартна производствена себестойност“ по отношение на готовата продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство, и респективно „стандартната доставна себестойност“ – за основните суровини и материали за производството.

В края на всеки отчетен период ръководството извършва анализ на факторите, довели до формиране на отклонения при: а) доставка на суровини и материали за производството - чрез сравнение

между фактическите и стандартните доставни разходи и б) производството на готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство - чрез сравнение между фактическите и стандартните производствени разходи. При необходимост се извършват корекции на оценката на наличните материални запаси във финансовия отчет.

Непроизводствените материалните запаси се изписват текущо при употребата им (влагане и продажбата) като се използва методът на средно-претеглената стойност (себестойност).

Нетната реализирана стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.12. Търговски вземания

Търговските вземания представляват безусловно право на дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само с изтичане на време преди изплащането на възнаграждението).

Първоначално оценяване

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност, освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент, който не се начислява допълнително. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, преценен за присъщ на клиента - дължник.

Последващо оценяване

Дружеството държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупаната обезценка за кредитни загуби.

Обезценка

Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9, и на база матричен модел за процента на загубата.

Обезценката на вземанията се начислява и отчита чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията „други разходи за дейността“ на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.13. Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички заеми и други предоставени финансови ресурси се представят първоначално по цена на придобиване (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси. След първоначалното им признаване лихвоносните заеми и други предоставени ресурси последващо се оценяват и представлят в отчета за финансово състояние по амортизирана стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Те са класифицирани в тази група като бизнес моделът на дружеството е

единствено с цел събиране на договорни парични потоци на главница и лихви. Амортизираната стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други суми, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи (лихви) или разходи през периода на амортизация, или когато вземанията се погасят, отпишат или редуцират.

Приходите от лихви се признават в съответствие с етапа, в който е класифициран съответният заем или друго вземане по предоставен финанс ресурс на база метода на ефективния лихвен процент.

Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период (*Приложение № 2.25*).

2.14. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и наличностите по разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - депозити в банки с оригинален матуритет до три месеца и средствата на депозитите с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за дружеството съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита.

Последващо оценяване

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

Х паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);

Х лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с кредити, обслужващи текущата дейност (за оборотни средства), се включват в оперативна дейност;

Х получените лихви от депозити в банки се включват в състава на паричните потоци от инвестиционна дейност;

Х платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на позиция „платени данъци“, а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на позиции „покупка на имоти, машини и оборудване“, „покупка на нематериални активи“ и „покупка на инвестиционни имоти“ към паричните потоци от инвестиционната дейност;

Х постъпленията и плащанията от и по овърдрафти са показани нетно от дружеството;

Х тряно блокирани парични средства над 3 месеца не се третират като парични средства и еквиваленти;

Х постъпленията по договори за факторинг се представят към парични потоци от финансова дейност.

2.15. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения в отчета за финансово състояние се представят по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност

на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност на база сегашната им стойност при дисконтова норма, присъща за дружеството, а последващо – по амортизирана стойност (*Приложение № 2.25*).

2.16. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

В отчета за финансово състояние всички заеми и други привлечени финансови ресурси се представят първоначално по цена на придобиване (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното им признаване лихвоносните заеми и други привлечени ресурси последващо се оценяват и представлят в отчета за финансово състояние по амортизирана стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи или финансови разходи (лихви) през периода на амортизацията или когато задълженията се отпишат или редуцират (*Приложение № 2.25*).

Разходите за лихви се признават за срока на финансния инструмент на база метода на ефективния лихвен процент.

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.17. Капитализиране на разходи по заеми

Разходите по заеми, които пряко се отнасят към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията /квалифициран/ актив е актив, който непременно изисква поне 12-месечен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба.

Размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират в стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се определя чрез коефициент /норма/ на капитализация. Коефициентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на дружеството, които са непогасени през периода, с изключение на заемите, извършени специално с цел придобиване на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив.

Капитализирането на разходите по заеми като част от стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив започва, когато са изпълнени следните условия: извършват се разходите за актива, извършват се разходите по заеми и в ход са дейности, които са необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Разходите по заеми се намаляват и с всякакъв инвестиционен доход от временното инвестиране на средствата от тези заеми.

2.18. Лизинг

Лизингополучател

Един договор представлява или съдържа елементи на лизинг, ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време.

Дружеството е избрало всички лизинговите плащания по договори с кратък срок (до 12 месеца) да се отчитат като текущи разходи на линеен принцип през периода на договора.

Първоначално оценяване

На датата на стартиране на лизинга (датата, на която базовия актив е на разположение за ползване) лизингополучателят признава актив „право на ползване“ и задължение по лизинг.

Цената на придобиване на актива с право на ползване включва:

Х размера на първоначалната оценка на задължението по лизинг;

Х лизингови плащания, извършени към или преди началната дата, намалени с получените стимули по лизинговия договор;

Х първоначалните преки разходи на лизингополучателя;

Х провизии за разходи свързани с демонтиране и преместване на актива.

Дружеството амортизира активите с право на ползване на линейна база за по – краткия период от техния полезен живот и срока на лизинговия договор.

Активите с право на ползване се представят в отчета за финансовото състояние на ред „имоти, машини и оборудване“, а тяхната амортизация – в отчета за всеобхватния доход на ред „разходи за амортизация“.

Задължението по лизинг включва нетната настояща стойност на следните лизингови плащания:

Х фиксирали плащания, намалени с подлежащите на плащане лизингови стимули;

Х променливи лизингови плащания, зависещи от индекси или проценти;

Х цената за упражняване на опцията за покупка, ако е достатъчно сигурно, че дружеството ще ползва опцията;

Х плащания на санкции за прекратяване на лизинговия договор;

Х гаранции за остатъчна стойност.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в договора, ако той може да бъде непосредствено определен или с диференциалния лихвен процент на дружеството, отразяващ лихвения процент, който би бил приложен при заемане на финансови средства за сходен период от време, при сходно обезпечение и сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихва) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница). Финансовите разходи се начисляват в отчета за всеобхватния доход през периода на лизинга на периодична база, така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение.

Последващо оценяване

Дружеството е избрало да прилага модела на цената на придобиване за всички свои активи с право на ползване. Те се представят по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация, загуби от обезценка и корекциите, вследствие на преоценки и корекции на задължението по лизинг.

Дружеството оценява последващо задължението по лизинг като:

увеличава балансовата стойност, за да отрази начислената лихва;

намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания;

преоценява балансовата стойност на задълженията, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор.

Отчитане на преоценки и изменения на лизинговия договор

В резултат на преоценка, лизингополучателят признава сумата на преоценката на пасива по лизинга като корекция на актива с право на ползване. Ако балансовата стойност на актива е по-ниска, остатъчната сума на преоценката се признава в печалбата или загубата.

Лизингополучателят отчита изменение на лизинговия договор като отделен лизинг, ако:

изменениято увеличава обхвата на лизинговия договор, като добавя ново „право на ползване“ на един или повече допълнителни базови активи; и

възнаграждението по лизинговия договор се увеличава със сума, съизмерима със самостоятелната цена за увеличението в обхвата и евентуални корекции, отразяващи обстоятелства по конкретния договор.

Плащанията във връзка с краткосрочни лизингови договори и договори, по които базовият актив е с ниска стойност, както и променливите лизингови плащания, които не са включени в оценката на задължението по лизинг се признават директно като текущи разходи в отчета за всеобхватния доход на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Финансовият лизинг, при който се трансферира извън дружеството съществената част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се изписва от състава на активите на лизингодателя при прихвърляне към лизингополучателя на актива и се представя в отчета за финансовото състояние като вземане със стойност, равна на нетната инвестиция от лизинга. Нетната инвестиция в лизинговия договор представлява разликата между събора от минималните лизингови плащания по договора за финансов лизинг и негарантираната остатъчна стойност, начислена за лизингодателя, и незаработеният финансов доход.

Разликата между балансовата стойност на отадения под финансов лизинг актив и незабавната (справедливата му продажна) стойност се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в началото на лизинговия договор (при предаването на актива) като доход от продажба на активи.

Признаването на заработения финансов приход като текущ лихвен приход се основава на прилагането на метода на ефективната лихва.

При оперативния лизинг наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите имоти, машини и оборудване като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.19. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изиска тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите на самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството като работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл.за преструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представлят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.20. Акционерен/дялов капитал и резерви

Дружеството е еднолично такова с ограничена отговорност и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **дружествения си капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на дружеството. Едноличният собственик на капитала отговаря за задълженията на дружеството до размера на своето дялово участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда дялове.

Преоценъчният резерв на имоти, машини и оборудване е формиран от:

Х положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датата на извършване на всяка преоценка; и

Х положителната разлика между балансовата стойност на имоти, отчитани в групата “имоти, за използване в собствена дейност”, и тяхната справедлива стойност на датата, на която те се трансферират в групата на “инвестиционни имоти”.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв. Преоценъчният резерв се прехвърля към компонента „натрупани печалби“, когато активите се отписват от отчета за финансовото състояние или са напълно амортизириани.

Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталова политика на дружеството само след прехвърлянето му към компонента „неразпределена печалба“.

Резервът по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е формиран от ефектите от оценка по справедлива стойност на другите дългосрочни капиталови инвестиции. При отписване на тези инвестиции, формираният резерв се прехвърля към компонента „неразпределена печалба“.

Другите капиталови компоненти представляват резерв по издадени варанти, който е формиран от разликата между емисионната стойност на записаните варанти и транзакционните разходи, свързани с емисията. Варантите са издадени и записани по фиксирана цена, деноминирана в лева и носят бъдещи права за конвертиране във фиксиран брой обикновени, безналични, поименни, свободно прехвърляеми акции на дружеството, поради което са класифицирани като капиталов инструмент.

2.23. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно като финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие

Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която дружеството се е ангажирало да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на дружеството за неговото управление. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да пораждат парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата (СПГЛ)" по неиздължената сума на главницата. За целта се извършва анализ чрез тест на СПГЛ на нивото на инструмента.

Бизнес моделът на дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат на събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи на дружеството са класифицирани в следните категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)**
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход без "рециклиране" на кумулативните печалби и загуби (капиталови инструменти)**

Класификационни групи

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност, когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и
- условията на договора за финансия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност на дружеството включват: парични средства и парични еквиваленти в банки, търговски вземания, в т.ч. от свързани лица, предоставени заеми на свързани предприятия, вземания по договори за цесии и предоставени заеми на трети лица.

Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (капиталови инструменти)

При първоначалното им признаване дружеството може да направи неотменим избор да класифицира определени капиталови инструменти като такива, определени по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, но само когато те отговарят на определението за собствен капитал съгласно МСС 32 *Финансови инструменти*. Класификацията се определя на база индивидуално ниво, инструмент по инструмент.

При отписване на тези активи печалбите и загубите от оценка до справедлива стойност, отчетени в другия всеобхватен доход не се рециклират през печалбата или загубата. Дивидентите се признават като "финансови приходи" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато правото върху плащането бъде установено, с изключение на случаите, когато дружеството извлича ползи от тези постъпления като възстановяване на част от цената на придобиване на финансия актив, в който случай печалбите се отчитат в другия всеобхватен доход. Капиталовите инструменти, определени като такива по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, не са обект на тест за обезценка.

Дружеството е направило неотменим избор да класифицира в тази категория малцинствените си капиталови инвестиции, които то държи дългосрочно и във връзка със своите бизнес интереси в тези

дружества. Част от тях се търгуват на капиталови пазари, а друга – не. Те са представени в отчета за финансово състояние към статията „други дългосрочни капиталови инвестиции“.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от отчета за финансовото състояние на дружеството когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което: или а) дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или б) дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху него.

Когато дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е запазило рисковете и ползите от собствеността. Когато дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които дружеството е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска дружеството да изплати.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по *предоставени заеми и поръчителства на свързани и трети лица, вкл. паричните средства и еквиваленти в банки*, дружеството прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход дружеството прилага „тристепенен“ модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив).

Очакваните кредитни загуби се признават на два етапа:

а. Финансов актив, който не е кредитно обезценен при първоначалното му възникване/придобиване, се класифицира в Етап (Stage) 1. Това са заеми, предоставени на дължници с нисък риск от неизпълнение и стабилни като тенденции добри ключови показатели (финансови и нефинансови), редовно обслужвани и без наличие на дължими суми, които са в просрочие. От

първоначалното му признаване неговият кредитен риск и качества са обект на непрекъснато наблюдение и анализ. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани в Етап 1 се определят на база на кредитни загуби, които са резултат от възможни събития на неизпълнение, които биха могли да

настъпят в рамките на следващите 12 месеца от живота на съответния актив (12-месечни очаквани кредитни загуби за инструмента);

б. В случаите, когато след първоначалното признаване на финансов актив, кредитният му риск нарасне значително и в резултат от това неговите качества се влошат, той се прехвърля в Етап (Stage) 2. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани в Етап 2 се определят за целия оставащ живот (срок) на съответния актив, независимо от момента на настъпването на неизпълнението (очаквани кредитни загуби за целия живот (срок) на инструмента).

Ръководството на дружеството е разработило политика и комплекс от критерии за анализ, установяване и оценка на настъпване на състояние „значително нарастващ кредитен риск“. Основни въпроси от тях са оповестени в *Приложение № 2.32*.

В случаите, когато кредитният риск на финансов актив нарасне до ниво, което индицира, че има настъпило събитие на неизпълнение, той се счита за обезценен и се класифицира в Етап (Stage) 3. На този етап се установяват и изчисляват понесените загуби по съответния актив за целия му оставащ живот (срок).

Ръководството на дружеството е извършило съответни анализи, на база на които е определило комплекс от критерии за събития на неизпълнение, съобразно спецификата на съответния финансов инструмент. Един от тях е просрочия на дължими договорни плащания повече от 90 дни, освен ако за определен инструмент не са налице обстоятелства, които правят оборимо това твърдение. Наред с него, се наблюдават и други събития, въз основа на вътрешна и външна информация, които са индикатор, че дължникът не е в състояние да заплати (възстанови) всички все още дължими от него суми по договор, вкл. като се вземат предвид и всички кредитни улеснения предоставени от дружеството.

Дружеството коригира очакваните кредитни загуби, определени на база исторически данни, с прогнозни макроикономически показатели, за който е установено, че има корелация и се очаква да окажат влияние върху размера на очакваните кредитни загуби в бъдеще.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на *търговските вземания и активите по договори с клиенти* дружеството е избрало и прилага опростен подход на база матрица за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Дружеството е разработило и прилага матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирани с прогнозни фактори, специфични за дължниците и за икономическата среда и за които е установена корелационна връзка с процента на кредитните загуби.

Отписване

Обезценените финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

Финансовите пасиви на дружеството включват търговски и други задължения, заеми и други привлечени средства, включително и банкови овърдрафти. При първоначалното им признаване обичайно те се класифицират като пасиви по амортизирана стойност.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация. Обичайно те се класифицират и оценяват по амортизирана стойност.

Класификационни групи

Получени заеми и други привлечени средства

След първоначалното им признаване, дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквите и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като „финансов разход“ в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, прекратено, или срока изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и в отчета за финансовото състояние се отразява нетната сума, ако съществува приложимо законно право за компенсиране на признатите суми и ако е налице намерение за уреждане на нетна основа, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

Това изискване произтича от идеята на реалната стопанска същност на отношенията на дружеството с даден контрагент, че при едновременното съществуване на тези две изисквания очакваният фактически бъдещ паричен поток и ползи от тези разчети за предприятието е нетният поток, т.е. нетната сума отразява реалното право или задължение на дружеството от тези финансови инструменти - при всички обстоятелства да получи или плати единствено и само нетната сума. Ако не са налице едновременно и двете условия се приема, че правата и задълженията на дружеството по повод тези

насрещни разчети (финансови инструменти) не се изчерпват при всички ситуации само и единствено с получаването или плащането на нетната сума.

Политиката за нетирането е свързана и с оценката, представянето и управлението на реалния кредитен и ликвиден рисък, свързан с тези насрещни разчети.

Критериите, които се прилагат за установяване на "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" са:

- да не зависи от бъдещо събитие, т.е да не е приложимо само при настъпване на някакво бъдещо събитие;
- да бъде възможно за упражняване и защитимо с правни способи в хода на (кумулативно):
 - обичайната дейност,
 - в случай на неизпълнение/просрочие, и
 - в случай на неплатежоспособност или несъстоятелност

Приложимостта на критериите се оценява спрямо изискванията на българското законодателство и установените договорености между страните. Условието за "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" винаги и задължително се оценява заедно с второ условие - за "задължително намерение за уреждане на тези разчети на нетна база".

2.24. Договори за финансова гаранция

Договорът за финансова гаранция представлява договор, който изиска от издателя да направи определени плащания, за да възстанови на притежателя загубата, която е претърпял, тъй като даден дължник не е направил плащане, когато е било дължимо, в съответствие с първоначалните или променени условия на дългов инструмент.

Договорите за финансова гаранция се признават като финансово задължение към момента на издаване на гаранцията. Задължението първоначално се оценява по справедлива стойност, а в последствие, по по-високата от следните стойности:

- сумата, определена в съответствие с модела на очаквани кредитни загуби, и
- първоначално признатата сума минус кумултивната стойност на прихода (когато е приложимо), признат съгласно принципите на *МСФО 15 Приходи от договори с клиенти*.

Справедливата стойност на финансовите гаранции се определя на базата на настоящата стойност на разликата в паричните потоци между договорените плащания, изисквани съгласно дълговия инструмент, и плащанията, които биха се изисквали без гаранцията, или прогнозната сума, която би била платима на трета страна за поемане на задълженията.

Последваща оценка на задълженията по финансови гаранции в размер на очакваната загуба по договори за финансови гаранции се включва в отчета за финансово състояние към „други текущи задължения“.

2.25. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата на дружеството са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка в България за 2022 г. е 10 % (2021 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на дружеството към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (РБългария), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (РБългария), и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху печалбата.

2.26. Правителствени финансирания

Правителственото финансиране представлява различни форми на предоставяне на безвъзмездни средства от държавата (местни и централни органи и институции) и/или междуправителствени споразумения и организации.

Правителствените финансирания (общински, държавни и международни, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признават първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, пропорционално на размера на признатата в разходите амортизация.

2.27. Сегментно отчитане

Дружеството идентифицира своите отчетни сегменти и оповестява информация по сегменти в съответствие с организационната и отчетна структура, използвана от ръководството. Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват редовно от членовете на ръководството, вземащи оперативни решения - като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на текущото наблюдение и оценяване на резултатите от дейността (изпълнението) и разпределението на ресурсите на дружеството.

Оперативните сегменти на дружеството текущо се наблюдават и направляват поотделно, като всеки оперативен сегмент представлява отделна бизнес област, която предлага различни продукти и е носител на различни бизнес ползи и рискове. Оперативните сегменти на дружеството включват бизнес областите по отделни основни видове производство на лекарствени форми – таблетни форми, ампулни форми, медицински продукти, други форми и други приходи.

Информация по оперативни сегменти

Дружеството използва един основен измерител – брутен марж (печалба) при оценяването на резултатите в оперативните сегменти и за разпределението на ресурси между тях. Брутният марж се определя като разлика между сегментните приходи и сегментните разходи, пряко съносими към съответния сегмент.

Сегментните активи, пасиви, респ. приходи, разходи и резултати включват тези, които са и могат да бъдат директно относими към съответния сегмент, както и такива, които могат да бъдат разпределени на разумна база. Обичайно това са: а) за приходите - продажби на продукция; б) за разходите - за основни сировини и материали, за амортизации и за възнагражденията на производствения персонал; в) за активите - имоти, машини, съоръжения, инвестиционни имоти и материални запаси; г) за пасивите – правителствени финансирации, задължения към персонала и за обществено осигуряване. Капиталовите разходи (инвестиции) по бизнес сегменти са ограничими разходи, извършени през периода за придобиване или изграждане на секторни нетекущи активи, които се очаква да бъдат използвани през повече от един период.

Дружеството управлява инвестициите в ценни книжа, търговските разчети и предоставените, респ. получените финансови ресурси, както и данъците на ниво предприятие и те не се разпределят на сегментно ниво.

Резултатите от дейности, които се считат за случаи спрямо основните типове операции (дейности) на дружеството, както и неразпределемите приходи, разходи, пасиви и активи, се отчитат отделно в позиция „общи на ниво дружество“. Тези суми по принцип включват: други доходи от дейността, освен ако не произтичат от дейността на конкретен сегмент, административни разходи, лихвени приходи и разходи, реализирани и нереализирани печалби и загуби от сделки с валута и инвестиции, инвестиции в други дружества, търговски и други вземания, търговски задължения и получени заеми, разчети по данъци, производствено и административно оборудване с общо предназначение.

Прилаганата счетоводна политика за отчитането по сегменти, се основава на тази, използвана от дружеството за изготвяне на публичните му отчети по закон.

2.28. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са: а) на повтаряща се (ежегодна) база – другите дългосрочни капиталови инвестиции, инвестиционните имоти, предоставени и получени банкови заеми и заеми на/от трети лица, определени търговски и други вземания и задължения и други; б) на неповтаряща се (периодична) база – нефинансови активи като имоти, машини и оборудване.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници, когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Дружеството прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдана информация и респ. да минимизира използването на ненаблюдана информация. То използва и трите допустими подхода, *пазарния, приходния и разходния подход*, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котирани пазарни цени, пазарни аналоги и дисконтирани парични потоци, вкл. на база капитализиран доход от наем.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовия отчет по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- х Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- х Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на определени корекции; и
- х Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовия отчет на повтаряема база, дружеството прави преценка към датата на всеки финансов отчет дали е необходим

трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

В дружеството са разработени вътрешни правила и процедури по измерването на справедливата стойност на различните видове активи и пасиви. За целта е определено специално лице по оценките на подчинение на финансния директор на дружеството, което организира осъществяването на целия оценъчен процес, вкл. координира и наблюдава работата на външните оценители.

Дружеството използва експертизата на външни лицензиирани оценители за определяне на справедливите стойности на следните активи и пасиви: *финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход* - Ниво 1 и Ниво 2, *инвестиционни имоти* - Ниво 2, *имоти, машини и оборудване* - Ниво 2 и Ниво 3. Изборът на лицензиирани оценители се прави на годишна база, като се използват следните критерии: прилагани професионални стандарти, професионален опит и познания; репутация и пазарен статус. Периодично се преценява необходимостта от ротация на външните оценители – на всеки три – пет години. Приложението на оценъчните подходи и техники, както и използваните входящи данни за всеки случай на измерване на справедлива стойност, са обект на задължително обсъждане и координиране между външните експерти-оценители и специално определеното лице по оценките, както и приемането на издаваните оценителски доклади – особено по отношение на съществените предположения и крайните заключения и предложения за размера на справедливата стойност. Финалните оценки на справедливата стойност подлежат на одобрение от финансия директор и/или главен счетоводител, изпълнителния директор и Съвета на директорите на дружеството.

На датата на всеки финансов отчет съобразно счетоводната политика на дружеството специално определеното лице по оценките прави общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите на дружеството, които подлежат на оценка или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и предлага за одобрение пред финансия директор подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата. При необходимост това се консултира изрично с използваните външни оценители.

Резултатите от оценъчния процес на измерване на справедливата стойност се представят на одитния комитет и на независимите одитори на дружеството.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност, дружеството е определило съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност.

2.29. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Оценка на справедливата стойност на капиталови инвестиции

Когато справедливата стойност на капиталовите инвестиции, отчетени в отчета за финансовото състояние, не може да бъде получена на база котирани цени на активни пазари, тяхната справедлива стойност се определя чрез използване на други оценъчни модели и техники, включително модела на дисконтираните парични потоци.

Използваната входяща информация в тези модели се събира от наблюдавани пазари, където това е възможно, но когато това не може да бъде направено, определянето на справедливите стойности

предполага приложението на определена степен на преценка. Такава преценка включва разглеждането, анализа и оценката за входящите данни като например, за ликвиден рисък, кредитен рисък и волатилност. Промените в предположенията за тези фактори могат да повлият върху размера на отчетената справедлива стойност на финансовите инструменти.

Изчисление на очаквани кредитни загуби за предоставени заеми и гаранции, търговски вземания, вкл. от свързани лица и парични средства и парични еквиваленти

Измерването на очакваната кредитна загуба за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (предоставени заеми, вземания и активи по договори с клиенти, парични средства и парични еквиваленти), както и за предоставени финансни гаранции е област, която изиска използването на комплексни модели и съществени предположения за бъдещи икономически условия и кредитно поведение на клиенти и дължници (например вероятността контрагентите да не изпълнят задълженията си и произтичащите от тях загуби).

За прилагането на тези изисквания ръководството на дружеството прави редица съществени преценки, като: а) определяне на критерии за идентифициране и оценка на значително увеличение на кредитния рисък; б) избор на подходящи модели и предположения за измерване на очакваните кредитни загуби; в) формиране на групи от сходни финансни активи (портфели) за целите на измерването на очакваните кредитни загуби; г) установяване и оценка за зависимостта между историческите проценти на просрочие и поведението на определени макропоказатели, за да се отразят ефектите от прогнозите за тези макропоказатели в бъдеще при изчисленията на очакваните кредитни загуби (*Приложение № 42*).

За търговските вземания, вкл. от свързан и лица

Дружеството използва матрици за провизии за изчислението на очакваните кредитни загуби от търговските вземания и активите по договор. Процентите на провизиите се базират на дните просрочие за групи от различни клиентски сегменти (портфели), които имат сходни модели на загуба (тип клиент като сектор).

Всяка матрица за провизии първоначално се основава на детайлни исторически наблюдения за проценти на несъбирамост на вземанията на дружеството и движението на вземанията по групи просрочия. Обичайно се използват исторически данни поне за три години спрямо датата на финансовия отчет. Допълнително матрицата се калибрира така, че да коригира исторически установените зависимости за кредитните загуби с прогнозната информация, използвайки и вероятностни сценарии. Ако се очаква кредитните загуби с прогнозната информация, измерени чрез определени макропоказатели да се влошат или дадени прогнозни икономически условия, измерени чрез определени макропоказатели да се улуччат или подобрат през следващата година, което може да доведе до установено корелационно увеличение на просрочията в дадения сектор (тип клиент), историческите проценти на неизпълнение се коригират. Към всяка отчетна дата наблюдаваните исторически проценти на неизпълнение се актуализират и се отчитат ефектите от промените в прогнозните оценки.

Оценката на съотношението между наблюдаваните исторически проценти на неизпълнение, прогнозните икономически условия и очакваните кредитни загуби е съществена счетоводна оценка.

Стойността на очакваните кредитни загуби е чувствителна към промени в обстоятелствата и прогнозните условия. Историческите кредитни загуби на дружеството и прогнозните икономически условия могат да се отклоняват спрямо действителната несъбирамост в бъдеще.

През 2022 г. не е начиславана обезценка на търговски вземания, вкл. от свързани лица.

За предоставените заеми и гаранции

Дружеството е възприело общия подход за изчисляване на обезценката от очакваните бъдещи кредитни загуби на предоставените заеми, съгласно МСФО 9. За целта дружеството прилага избран от него модел. Неговото приложение минава през няколко стъпки. Първо се определя кредитен рейтинг на дължника посредством методология на водещи рейтингови агенции за съответните сектори в икономиката и съотношения - количествени и качествени параметри на показатели за даденото дружество. Като втора стъпка, чрез статистически модели, включващи исторически данни за вероятности за неизпълнение (PD), преходи между различни рейтинги, макроикономически данни и прогнози, се пресмятат релевантните маргинални PD по години за всеки рейтинг. На трето място, на база на този анализ и определения рейтинг, както и на комплекс от показатели за характеристики на инструмента към датата на всеки финансов отчет, се определят: етапът на инструмента (Етап 1, Етап 2 или Етап 3), нужните PD за срока на инструмента, както и загубата при неизпълнение (LGD).

Основната формула за изчисление на очакваните кредитни загуби е: $ECL = EAD \times PD \times LGD$, където:

ECL е показателя за очаквани кредитни загуби

EAD е показателя на сума на експозицията при неизпълнение

PD е показателя за вероятност за неизпълнение

LGD е показателя за загубата при неизпълнение.

При определянето на загубата се вземат предвид всички гаранции, и/или обезпечения и/или застраховки. По този начин, като последна стъпка, използвайки всички тези параметри, и след дисконтиране, се достига до калкулация на оценката на очакваната кредитна загуба за съответния период на съответния финансов актив.

В Етап 1 се включват предоставени заеми, които са класифицирани като „редовни“ съгласно вътрешно разработена рискова класификационна схема. Това са заеми, предоставени на дължници с нисък риск от неизпълнение, редовно обслужване, без значителни влошавания в ключови показатели (финансови и нефинансови) и не са налице дължими суми, които са в просрочие. Очакваната загуба от обезценка за тези заеми се изчислява на база на PD (вероятност за неизпълнение) за следващите 12 месеца и очакването на дружеството за размера на загуба при експозиция в неизпълнение в следващите 12 месеца.

В Етап 2 се включват предоставени заеми, които са класифицирани като „предоговаряни“. Това са заеми, при които е налице установено (на база комплекс от показатели) съществено влошаване на кредитния риск, свързан с дължника, спрямо първоначалното признаване на експозицията. Очакваната загуба от обезценка за тези заеми се изчислява на база вероятност за неизпълнение за целия живот на предоставения заем, който се счита за кредитно-необезценен и очакването на дружеството за размера на загуба при експозиция в неизпълнение за целият й жизнен цикъл.

В Етап 3 попадат предоставени заеми, които са класифицирани като „трудносъбирами“. Това са заеми, при които са налице доказателства, че вземането е вече кредитно-обезценено, т.е. настъпило е кредитно събитие (съгласно приетата политика за състав на събития за неизпълнение). За целта се извършва анализ на система от показатели, използвани като индикатори за настъпили кредитни загуби. Загубата от обезценка за тези заеми се изчислява на база вероятностно-претеглени сценарии за очакването на дружеството за размера на загуба при кредитно-обезценена експозиция в неизпълнение за целия й жизнен цикъл.

Предоставен заем е с кредитна обезценка, когато са настъпили едно или повече събития, оказващи неблагоприятно въздействие върху очакваните бъдещи парични потоци от този заем, респективно финансов актив.

Същият модел дружеството използва за определяне на очакваните кредитни загуби при предоставените гаранции и определени индивидуални вземания.

Основни въпроси от политиката и комплекса от критерии за оценка на експозицията на дружеството към кредитен риск, свръзан с предоставените заеми, са оповестени в *Приложение № 42*.

Парични средства

За изчислението на очакваните кредитни загуби по *паричните средства и еквиваленти в банки*, дружеството прилага общия „триетапен“ подход за обезценка, определен от МСФО 9. За целта се прилага модел, базиран на публикуваните рейтинги на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody's, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg. На тази база, от една страна, се определят показателите за PD (вероятности за неизпълнение), като се използат публичните данни на PD рефериращи към рейтинга на съответната банка, а от друга, чрез промяната на рейтинга на съответната банка от период в период, дружеството оценява наличието на завишен кредитен риск.

Загубите при неизпълнение се оценяват по горепосочената формула. При определянето на LGD се взема предвид наличието на гарантирани и/или обезпечени суми по съответните банкови сметки.

Лизингови договори

Прилагането на МСФО 16 изисква ръководството на дружеството да извърши различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените активи с право на ползване и задължения по лизинг. Основните ключови преценки засягат определянето на подходяща дисконтова норма и определянето на срока на всеки лизингов договор, включително дали е достатъчно сигурно, че опциите за удължаване / прекратяване на срока на договора ще се упражнят. В резултат на несигурността по отношение на тези предположения и приблизителни оценки е възможно да възникнат съществени корекции в балансовата стойност на засегнатите активи и пасиви в бъдеще и респективно отчетените разходи и приходи.

Приходи от договори с клиенти

При признаване на приходите и изготвяне на годишния финансов отчет ръководството прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените приходи, разходи, активи и пасиви по договори и съответстващите им оповестявания. В резултат на несигурността по отношение на тези предположения и приблизителни оценки, е възможно да възникнат съществени корекции в балансовата стойност на засегнатите активи и пасиви в бъдеще и респ. отчетените разходи и приходи.

Ключовите преценки и предположения, които оказват съществено влияние върху размера и срока за признаване на приходите от договори с клиенти са свързани с определянето на момента във времето, когато контролът върху обещаните в договора с клиента стоки и/или услуги се прехвърля на клиента и оценката на променливото възнаграждение по същите сделки.

Материални запаси

Обезценка

В края на всяка финансова година дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материални запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружеството обезценява материалните запаси до нетна реализирана стойност.

В резултат на направените прегледи и анализи през 2022 г. не е отчетена обезценка на материалните запаси.

Преоценка на имоти, машини и оборудване

Към 31.12.2022 г. е извършен цялостен преглед за настъпилите ценови промени в справедлива стойност на дълготрайните материални активи на дружеството, както и на тяхното физическо и техническо състояние, начина на експлоатация и остатъчен полезен живот. Съответно, направена е преоценка, тъй като към тази дата завършва приетият по политика петгодишен период за тяхната преоценка. Прегледът и преоценката са изпълнени с професионалното съдействие на независими лицензирани оценители. Лицензираните оценители са изработили и тест на чувствителност на предложените от тях оценки на справедлива стойност, определени при различните оценъчни методи, съобразно разумно възможните промени на основните допускания, и коментар на получените девиации.

Активи по отсрочени данъци

Не са признати активи по отсрочени данъци

Провизии за съдебни дела

По откритите заведени съдебни дела срещу дружеството ръководството е преценило, съвместно с адвокатите му, че на настоящия етап вероятността и рисковете за негативен изход от тях е все още под 50 %, поради което не са признати провизии за задължения по дела в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2022 г.

3. Приходи

Основните приходи от продажби в Дружеството включват:

3.1. Приходи от продажби по пазари – вътрешен пазар

В хил. лева

Приходи от продажби на стоки
Приходи от продажби на услуги

	2022 г.	2021 г.
Приходи от продажби на стоки	22,710	90,127
Приходи от продажби на услуги	46,015	36,247
	68,708	126,374

3.2. Други приходи от продажби

В хил. лева

2022 г. 2021 г.

Други приходи от продажби .

	24
	24

4.Разходи за основна дейност

4.1. Балансова стойност на продадени активи

В хил. лева	<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>
Балансова стойност на продадени течни горива	572	-
Балансова стойност на продадена въглища	19,567	27,072
Балансова стойност на продадени части за селско стоп. машини	595	-
Балансова стойност на продадени строителни материали	98	-
Балансова стойност на продадени корабни части и механизми	48	-
Балансова стойност на други стоки	-	25
	20,880	27,097

4.2. Разходи за материали

В хил. лева	<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>
Други разходи за канцел. материали	2	1
	2	1

4.3. Разходи за външни услуги

В хил. лева	<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>
Разходи за телекомуникационни услуги	4	1
Разходи за спедиторски и транспортни услуги	46,682	98,102
Разходи за наеми	27	9
Разходи за транспортни услуги	14	1
Разходи за застрахователни премии – общо застраховане	3	-
Разходи за консултантски и счетоводни услуги	16	7
Други оперативни разходи за външни услуги	-	2
	46,746	98,122

4.4. Разходи за персонала

В хил. лева	<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>
Текущи възнаграждения	114	61
Вноски по социално осигуряване	22	12
	136	73

4.5. Други разходи за дейността

В хил. лева	<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>
Други	-	-

„ТЕМПЕРИ ЛОДЖИСТИКС“ ЕООД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

5. Финансови приходи (разходи) нето

В хил. лева	<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>
Приходи от лихви	57	-
Други финансови разходи	(119)	(179)
Загуба от промяна на валутни курсове	<u>(666)</u>	<u>(650)</u>
	<u>(729)</u>	<u>(829)</u>

6. Разходи за данъци върху печалбата

В хил. лева	<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>
Данъчна печалба за годината	212	174
Текущ разход за данъци върху печалбата за годината - 10% (2021 г.: 10%)	21	17
<i>Отсрочени данъци върху печалбата от:</i>		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	-	-
Общ разход за данъци от печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	21	17
Равнение на разхода за данъци върху печалбата, определен спрямо счетоводния резултат	212	174
<i>Счетоводна печалба за годината</i>	<i>212</i>	<i>174</i>
Данъци върху печалбата - 10% (2021 г.: 10%)	21	17
<i>От непризнати суми по данъчни декларации, свързани с:</i>		
Увеличения – 0 х. лв. (2021 г.: 0 хил. лв.)	-	-
Намаления – 0 х. лв. (2021 г.: 0 хил. лв.)	-	-
Общо разходи за данък върху печалбата в отчета за всеобхватния доход	<u>21</u>	<u>17</u>

7. Машини и други дълготрайни материални активи

Цена на придобиване или преоценена стойност	Земи, гори и сгради	Машини и оборудване	Съоръжения и други	Активи в процес на изграждане	Общо
В хил.лв.					
Сaldo към 31.12.220	-	-	-	-	-
Придобити	-	10	-	-	12
Отписани	-	-	-	-	-
Прехвърлени	-	-	-	-	-
Сaldo към 31.12.2021	-	10	-	-	12
Придобити	-	2	-	-	2
Отписани	-	-	-	-	-
Прехвърлени	-	-	-	-	-
Сaldo към 31.12.2022	-	12	-	-	12

**Натрупана амортизация
и обезценка**

„ТЕМПЕРИ ЛОДЖИСТИКС“ ЕООД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

В хил.лв.

Салдо към 31.12.2020	-	-	-	-
Амортизация за периода	-	2	-	2
Отписани	-	-	-	-
Салдо към 31.12.2021	-	2	-	2
Амортизация за периода	-	5	-	5
Обезценка	-	-	-	-
Отписани	-	-	-	-
Салдо към 31.12.2022	-	-	-	7
Преносна стойност към 31. 12. 2021 г.	-	8	-	8
Преносна стойност към 31. 12. 2022г.	-	5	-	5

Върху дълготрайните материални активи на Дружеството не са учредени тежести.

8. Стоково-материални запаси

8.1. Материалните запаси включват:

В хил. лева	2022 г.	2021 г.
Материали	-	-
Стоки	1,069	10
	1,069	10

10.2. Стоките по видове са, както следва:

В хил. лева	2022 г.	2021 г.
Течни горива	-	-
Въглища	1,069	-
Други стоки	-	10
	1,069	10

Към датата на финансовия отчет ръководството на Дружеството е направило преглед на наличните материални запаси и тяхната стойност и е преценило, че за тях няма условия за извършване на обезценка и намаление до нетна реализуема стойност.

11. Търговски и други вземания

В хиляди лева	2022 г.	2021 г.
Търговски вземания	20,147	3,249
Други вземания	-	-
	20,147	3,249

„ТЕМПЕРИ ЛОДЖИСТИКС“ ЕООД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година**

Вземанията, деноминирани в чуждестранна валута, различна от функционалната валута на Дружеството, дружеството няма, както и търговски вземания, деноминирани в евро.

11.1. Възрастовата структура на непадежиралите (редовни) търговски вземания е, както следва:

В хиляди лева	<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>
До 30 дни	5,696	1,100
От 31 до 90 дни	3,182	507
От 91 до 180 дни	4,998	559
От 181 до 360 дни	3,042	367
Над 365	3,229	716
	20,147	3,249

*Включват търговски вземания и авансови плащания.

11.2. Възрастовата структура на просрочени необезценени търговски вземания е, както следва:

	<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>
От 1 до 2 години	16	18
Общо	16	18

*Включват търговски вземания и авансови плащания.

12. Парични средства и парични еквиваленти

В хиляди лева	<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>
Парични средства в брой	14	18
Парични средства в банки	1,803	770
Парични средства в отчета за паричния поток	1,817	787
Блокирани парични средства	-	-

Паричните средства по разплащателните сметки са в лева – 1,803 хил. лв. (31.12.2021 г.: 770 хил. лв.).

Блокираните парични средства включват блокирани суми по банков депозит за гаранции и по запорни съобщения свързани със съдебен спор или такива наложени от трети лица в условията на предварително обезпечаване на бъдещ иск.

13. Собствен капитал и резерви**13.1. Регистриран капитал**

В хил. лева	<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>	Обикновени акции
Дружествен капитал	51	39	

„ТЕМПЕРИ ЛОДЖИСТИКС“ ЕООД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година****13.2. Неразпределена печалба**

В хил.лв.

Неразпределена печалба от минали години
 Общ всеобхватен доход за текущия период

2022 г.**2021 г.**

110	-
191	247
301	247

14. Задължения за данък върху дохода

В хил. лева

Данъци (вкл.косвени) за внасяне

2022 г.**2021 г.**

16	29
16	29

15. Търговски и други задължения

В хил. лв.

Търговски задължения
 Получени аванси
 Задължения към персонала
 Задължения за обществено осигуряване

2022 г.**2021 г.**

22,686	3,728
-	-
7	8
3	3
22,697	3,739

16. Управление на финансовия рисък

Нормалната дейност на Дружеството създава предпоставки за кредитен, лихвен, ценови и валутен рисък.

Категории финансови инструменти:

В хил. лв.

Финансови активи

Финансови активи на разположение и за продажба

Кредити и вземания в т. ч.

*Търговски вземания**Други вземания*

Парични средства и парични еквиваленти

*Общо финансови активи***2022 г.****2021 г.**

20,147	3,249
20,147	3,249
-	-
1,817	787
21,991	4,036

„ТЕМПЕРИ ЛОДЖИСТИКС“ ЕООД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Финансови пасиви

Търговски задължения	22,697	3,728
Задължения по договор за търговски заеми	-	-
Други задължения	16	29
Общо финансови пасиви	22,713	3,768

Кредитен риск

Дружеството има установена кредитна политика и експозицията към кредитен риск се наблюдава постоянно. Дружеството не изисква обезпечение по отношение на финансовите активи.

Дружеството е изложено на кредитен риск по отношение на търговските вземания и получени лихвени и търговски заеми, възникнали в хода на дейността му.

Максимална предпоставка за кредитен риск представлява балансовата сума на всеки отделен финансов актив.

Съгласно политиката на ръководството за минимизиране на кредитния риск се извършва мониторинг на експозициите на контрагентите на Дружеството.

Лихвен риск

За Дружеството възниква лихвен риск, свързан със сроковете и условията на неговите банкови заеми, разгледани в Приложение № 14.

Съгласно политиката на ръководството за минимизиране на лихвения риск се извършва мониторинг на експозициите на контрагентите на Дружеството.

Лихвен анализ 31 декември 2022 г.	с плаваш лихвен %	с фиксиран лихвен %	безлихвени	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи				
Финансови активи на разположение и за продажба				
Кредити и вземания в т.ч.:		20,147		3,249
Търговски вземания		20,147		3,249
Други вземания		-		-
Парични средства и парични еквиваленти		1,817		787
Общо финансови активи		21,991		4,036

Финансови пасиви

Банкови заеми		22,697	3,728
Търговски задължения		16	29
Задължения други		-	-
Задължения по договор за небанкови заеми			
Общо финансови пасиви		22,713	3,768

Лихвен анализ 31 декември 2021 г.	с плаваш лихвен %	с фиксиран лихвен %	безлихвени	Общо

„ТЕМПЕРИ ЛОДЖИСТИКС“ ЕООД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Финансови активи				
Финансови активи на разположение и за продажба				
Кредити и вземания в т.ч.:				
Търговски вземания		20,147		3,249
Други вземания		20,147		3,249
Парични средства и парични еквиваленти		1,817		787
Общо финансови активи		21,991		4,036
Финансови пасиви				
Банкови заеми				
Търговски задължения		22,697		3,728
Задължения други		16		29
Задължения по договор за небанкови заеми				
Общо финансови пасиви		22,713		3,768

Валутен рисък

Дружеството е изложено на валутен риск при продажби, покупки и заеми, които са деноминирани във валута, различна от български лев или евро. Валутата, която е причина за валутен риск е основно щатски долар. Експозицията на Дружеството към валутен риск към 31.12.2022 г. и 31.12.2021 г., е както следва:

Валутен анализ 31 декември 2022 г.	в EUR	в USD	в лева	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи				
Финансови активи на разп. и за продажба				
Кредити и вземания в т.ч.:				
Търговски вземания		1,446		1,446
Други вземания		794		794
Парични средства и парични еквиваленти		652		652
Общо финансови активи		1,604		1,604
Финансови пасиви				
Банкови заеми			56	56
Търговски задължения			141	141
Задължения други			1,065	1,065
Задължения подоговори за небанкови заеми			1,262	1,262
Общо финансови пасиви				

<i>Валутен анализ</i>	<i>в EUR</i>	<i>в USD</i>	<i>в лева</i>	<i>Общо</i>
<i>31 декември 2021 г.</i>				
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи				
Финансови активи на разположение и за продажба				
Кредити и вземания в т.ч.:			835	835
Търговски вземания			558	558
Други вземания			277	277
Парични средства и парични еквиваленти			533	533
Общо финансови активи			1,368	1,368
Финансови пасиви				
Други задължения			95	95
Търговски задължения			122	122
Задължения по договор за търговски заеми			1,065	1,065
Общо финансови пасиви			1,282	1,282

За контролиране на валутния рискове в Дружеството има въведена система за ежедневно наблюдение на движенията на валутния курс на щатския долар и контрол върху предстоящи плащания.

Дружеството минимизира ефектите от колебания в стойността на щатския долар спрямо лева, чрез сключване на валутни форуърдни сделки с обслужваща банка. В случаите на съществяване на такива сделки, конвентирането се извършва на бъдеща дата, определена предварително, която е повече от седем банкови дни след сделката и по предварително определен курс. Форуърдният курс се получава в резултат от разликата между спот-курса, валиден на датата, на която сделката е договорена между страните и лихвения процент, съгласно условията на сделката: така форуърдният курс не е прогнозен и следователно пазарният спот-курс на падежа може да се различава от предварително определения бъдещ форуърден курс. Сключването на форуърдна сделка - като независима сделка, създава задължение за изпълнение и за двете страни.

Дружеството хеджира паричните потоци от валутен рискове, срещу промяна на валутния курс на долара спрямо лева. Към датата на финансовия отчет за стойността на валутните активи за текущия и предходен период не са сключвани валутни форуърдни споразумения. Такива сделки са извършени през периодите, като Дружеството максимално се е защитило от негативното влияние на промените в курса на долара спрямо еврото и лева.

Анализ на чувствителността

При управление на лихвения рискове и валутния рискове целта на Дружеството е да намали влиянието на краткосрочните колебания върху доходите на Дружеството. В дългосрочен план обаче постоянните промени на валутните курсове и лихвените проценти ще имат влияние върху печалбата.

Към 31 декември 2022 г. Ръководството е преценило, че цялостно увеличение от един процент в лихвените проценти би довело до намаление на печалбата преди данъци на Дружеството в размер на 1 хил. лева (2021 г.: 1 хил лева).

Поради липса на значителни доларови валутни позиции към 31.12.2022 г. изменението на валутния курс не оказва влияние върху резултата за 2022 г.

Ликвиден рискове

Ликвидният рискове е рискът Дружеството да не може да изпълни финансовите си задължения, тогава когато те станат изискуеми. Политиката в тази област е насочена към гарантиране наличието на достатъчно ликвидни средства, с които да бъдат обслужени задълженията, когато същите станат изискуеми, включително в извънредни и непредвидени ситуации. Целта на Ръководството е да поддържа постоянен баланс между непрекъснатостта и гъвкавостта на финансовите ресурси, чрез използване на различни форми на финансиране. Управлението на ликвидния рискове включва поддържането на

„ТЕМПЕРИ ЛОДЖИСТИКС“ ЕООД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година**

достатъчни наличности от парични средства, договаряне на адекватни кредитни линии, изготвяне, анализ и актуализиране на прогнози за паричните потоци.

В следващата таблица са представени финансовите активи и пасиви на Дружеството, на база на най-ранната дата, на която вземането или задължението е изискуемо.

<i>Матуриитетен анализ</i>	<i>1-12 м.</i>	<i>без матуриитет</i>	<i>Общо</i>
<i>31 декември 2022 г.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Финансови активи			
Финансови активи на разположение и за продажба			
Кредити и вземания в т.ч.:		<u>20,147</u>	<u>3,249</u>
Търговски вземания		20,147	3,249
Други вземания		-	-
Парични средства и парични еквиваленти		1,817	787
Общо финансови активи		21,991	4,036
Финансови пасиви			
Банкови и търговски заеми		22,697	22,697
Търговски задължения		-	-
Други задължения		16	16
Общо финансови пасиви		22,713	22,713
<i>Матуриитетен анализ</i>	<i>1-12 м.</i>	<i>без матуриитет</i>	<i>Общо</i>
<i>31 декември 2021 г.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Финансови активи			
Финансови активи на разположение и за продажба			
Кредити и вземания в т.ч.:		22,697	22,697
Търговски вземания		-	-
Други вземания		16	16
Парични средства и парични еквиваленти		22,713	22,713
Общо финансови активи		22,697	22,697
Финансови пасиви			
Банкови и търговски заеми		-	-
Търговски задължения		22,697	22,697
Други задължения		16	16
Общо финансови пасиви		22,713	22,713

Управление на капиталовия рисък

Дружеството управлява капитала си така, че да осигури функционирането си като действащо предприятие, като едновременно с това се стреми да максимизира възвръщаемостта за акционера, чрез оптимизация на съотношението между

дълг и капитал (възвръщаемостта на инвестириания капитал). Целта на Ръководството е да поддържа доверието на инвеститорите, кредиторите и пазара и да гарантира бъдещото развитие на Дружеството.

Ръководството на Дружеството наблюдава капиталовата структура на базата на съотношението нетен дълг към коригиран собствен капитал. Нетният дълг включва дългосрочните и краткосрочните лихвени заеми от несвързани лица, намалени с паричните средства. Основният капитал, резервите, натрупаната печалба, както и получените заеми формират коригирания собствен капитал на Дружеството.

В таблицата по-долу са представени съотношенията на задължнялост на база структурата на капитала към 31 декември:

В хиляди лева	2022 г.	2021 г.
Общ дългов капитал, в т.ч.	-	-
➤ заеми от банки	-	-
➤ заеми от други предприятия	-	-
Намален: с паричните средства и паричните еквиваленти	1,817	787
Нетен дългов капитал	-	-
Общо собствен капитал	352	286
Общо капитал	352	286
Съотношение на задължнялост	0,0%	0,0%

17. Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане.

Тези финансови отчети са първите отчети, които предприятието изготвя в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО). Датата на преминаване към МСФО е 1 Януари, 2021г.

Счетоводните политики, представени в бележка 4, са приложени при изготвяне на финансовия отчет за годината, завършила на 31 Декември 2021 г., по отношение на сравнителната информация и при въстъпителния отчет за финансовото състояние към датата на преминаване.

Предприятието е приложило МСФО 1 *Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане* (ревизиран през 2008) при изготвяне на тези първи финансови отчети по МСФО. Ефектите от преминаването към МСФО върху собствения капитал, общия всеобхватен доход и паричните потоци са представени в тази секция и са обяснени по-нататък в бележките към приложените таблици.

17.1. Изключения от изискванията за прилагане с обратна сила, които са приложени при преминаване към МСФО.

При преминаването, МСФО 1 позволява определени изключения от пълното прилагане с обратна сила. Предприятието е приложило както задължителните изключения така и определени изключения по избор. Изключенията, приети от предприятието са изложени по-долу.

Задължителни изключения, приети от предприятието.

Предприятието е използвало приблизителни оценки при прилагането на МСФО, които са последователни с тези, използвани при прилагането на Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия (НСФОМСП).

Изключения по избор, приложени от предприятието.

а) Предприятието е избрало да използва справедлива стойност, като приема стойност към датата на преминаване за някои имоти, машини и съоръжения

б) Предприятието е избрало на базата на фактите и обстоятелствата, съществуващи към датата на преминаване да определя дали дадена схема съдържа лизинг. При прилагането на НСФОМСП не е извършвана такава оценка.

в) Предприятието е приложило преходните разпоредби, предвидени в параграфи 27 и 28 на МСС 23 – Разходи по заеми, преработен през 2007г. В тези параграфи препратките към датата на влизане в сила се тълкуват като 1.01.2009г. или датата на преминаване към МСФО, която от двете дати е по-късно.

17.2 Развнение на собствения капитал

Собствения капитал към датата на преминаване и към 31.12.2021 година се равнява към сумите представени съгласно НСФОМСП, както следва

Пояснение	1 Януари 2021 ефект от преминаването		МСФО	31 Декември 2021 ефект от преминаването		МСФО
	НСФОМСП	'000 лв.		'000 лв.	'000 лв.	
2021 г.						
<i>Активи</i>						
Имоти, машини, съоръжения и оборудване						
<i>Общо нетекущи активи</i>						
Материални запаси						
Търговски и други вземания						
Пари и парични еквиваленти						
<i>Общо текущи активи</i>						
<i>Общо Активи</i>						
2021 г.						
<i>Собствен капитал</i>						
Регистриран капитал						
Общ всеобхватен доход за периода						
<i>Общо собствен капитал</i>						
<i>Пасиви</i>						
Отсрочени данъчни задължения						
Лихвени заеми						
<i>Общо нетекущи пасиви</i>						
Задължения за данък върху дохода						
Търговски и други задължения						
<i>Общо текущи пасиви</i>						
<i>Общо пасиви</i>						
<i>Общо капитал и пасиви</i>						
2021 г.						

17.3 Развнение на общия всеобхватен доход

„ТЕМПЕРИ ЛОДЖИСТИКС“ ЕООД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Пояснения	НСФОМСП	<i>1 Януари 2021 ефект от преминаването</i>	МСФО	НСФОМСП	<i>31 Декември 2021 ефект от преминаването</i>	МСФО
				'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
I. Приходи						
1. Приходи от продажби	-	-	-	126 374	126 374	126 374
2. Други приходи	-	-	-	24	24	24
Общо приходи				126 398	126 398	126 398
II.Разходи						
1. Балансова стойност на продадени активи	-	-	-	27 097	27 097	27 097
2. Разходи за сировини, материали и външни услуги, в т.ч.:	-	-	-	98 122	98 122	98 122
3. Разходи за персонала, в т.ч.:	-	-	-	73	73	73
4. Разходи за амортизации и обезценка, в т.ч.:	-	-	-	2	2	2
Общо разходи				125 294	125 294	125 294
Финансови приходи (разходи)	-	-	-	(829)	(829)	(829)
Печалба (загуба) преди данъци	-	-	-	275	275	275
Разходи за корпоративен данък	-	-	-	28	28	28
Други данъци	-	-	-	-	-	-
Печалба (загуба) за периода	-	-	-	247	247	247
Друг всеобхватен доход	-	-	-	-	-	-
Сума на всеобхватния доход за периода	-	-	-	247	247	247

17.3 Разлики при представянето на информацията във финансовите отчети

Определени разлики в представянето на информацията между НСФОМСП и МСФО нямат отражение върху печалбта или собствения капитал. Определени активи са прекласифицирани към датата на преминаване.

18. Сделки със свързани лица

Идентичност на свързаните лица.

Дружеството има отношение на свързано лице към 31.12.2022 г. със следните предприятия:

<i>Дружество/ Лице</i>	<i>Държава</i>
ЛИЛИЯ ЕДМОН СЕРОПЯН	Р.БЪЛГАРИЯ
БОРИС ЛЕВИТ	ИЗРАЕЛ

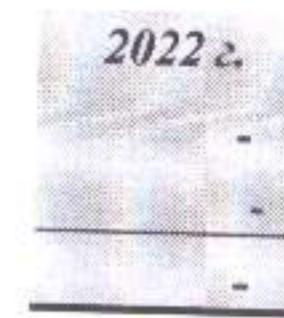
Дружеството има отношение на свързано лице със своите управители и съдружниците в капитала на дружеството.

18.1. Вземания от свързани лица

В хиляди лева
ЛИЛИЯ ЕДМОН СЕРОПЯН
БОРИС ЛЕВИТ

2022 г.

2021 г.

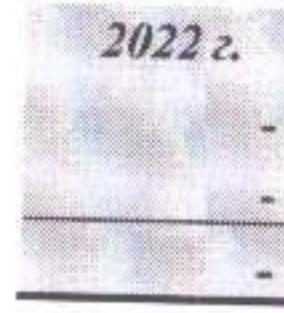

18.2. Задължения към свързани лица

В хиляди лева
ЛИЛИЯ ЕДМОН СЕРОПЯН
БОРИС ЛЕВИТ

2022 г.

2021 г.

18.3. Сделки със свързани лица

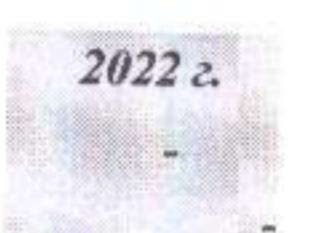
През годината Дружеството е осъществило следните сделки със свързани лица:

В хил. лв.
ЛИЛИЯ СЕРОПЯН
БОРИС ЛЕВИТ

Вид на сделката

2022 г.

2021 г.

Сделки с ключов управленски персонал

Възнагражденията на основния ръководен персонал са както следва:

В хиляди лева

Възнаграждения на управителя
Разходи за социални осигуровки

2022 г.

2021 г.

15

14

3

3

18

17

19. Събития след датата на отчета

Не са настъпили събития след датата на отчетния период, изискващи корекция или оповестяване във финансовия отчет, които са се случили за периода от отчетната дата на която този финансов отчет е одобрен за издаване от общото събрание не съдружниците.

Главен счетоводител: *Любен*

Управител: *Любен*

